

LEHDISTÖTIEDOTE nro 115/24

Luxemburgissa 29.7.2024

Unionin tuomioistuimen tuomio yhdistetyissä asioissa C-112/22 CU ja C-223/22 ND (Sosiaaliapu – Välillinen syrjintä)

Sosiaaliapu: Pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten osalta sosiaaliturvan, sosiaaliavun tai sosiaalisen suojelun saamisen edellytykseksi ei voida asettaa sitä, että he ovat asuneet jäsenvaltiossa vähintään kymmenen vuotta

Jäsenvaltio ei voi asettaa pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten osalta sosiaaliturvan, sosiaaliavun tai sosiaalisen suojelun saamisen edellytykseksi – ja tätä edellytystä sovelletaan myös tämän jäsenvaltion kansalaisiin – sitä, että he ovat asuneet tässä jäsenvaltiossa vähintään kymmenen vuotta, joista kaksi viimeisintä keskeytyksettä. Jäsenvaltio ei myöskään saa määrätä rikosoikeudellista seuraamusta tällaista lainvastaista asumisedellytystä koskevan vilpillisen tiedon antamisesta.

Kahta Italiassa pitkään oleskellutta kolmannen maan kansalaista syytetään rikoksesta. He ovat allekirjoittaneet hakemuksia saadaakseen perustuloa, joka on vähimmäistoimeentulon turvaamiseen tarkoitettu sosiaalietuus. He ovat vilpillisesti ilmoittaneet täyttävänsä tämän etuuden myöntämisen edellytykset, mukaan lukien edellytyksen siitä, että he ovat asuneet Italiassa vähintään kymmenen vuotta, joista kaksi viimeisintä vuotta keskeytyksettä. Toinen heistä on saanut tämän johdosta perusteettomasti kaikkiaan 3 414,40 euron ja toinen 3 186,66 euron summan. Napolin alioikeus (Italia) tiedusteli unionin tuomioistuimelta, onko tämä asumisedellytys sopusoinnussa pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun direktiivin kanssa¹.

Unionin tuomioistuin katsoo aluksi, että kyseessä olevalla asumisedellytyksellä **syrjitään välillisesti pitkään oleskelleita kolmansien maiden kansalaisia**. Vaikka tätä edellytystä sovelletaan myös jäsenvaltion kansalaisiin, se vaikuttaa pääasiassa ulkomaalaisiin, joihin lukeutuvat muun muassa kolmansien maiden kansalaiset.

Tämän jälkeen unionin tuomioistuin tutkii, voidaanko tämä erilainen kohtelu oikeuttaa sillä, että kyseisen jäsenvaltion omien kansalaisten ja pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten siteet kyseiseen jäsenvaltioon ovat erilaiset. Unionin tuomioistuin toteaa, että **direktiivissä säädetään viiden vuoden laillista ja yhtäjaksoista oleskelua jäsenvaltion alueella koskevasta edellytyksestä** sille, että kolmannen maan kansalainen voi saada pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman. Unionin lainsäätäjä on katsonut **tämän ajanjakson olevan riittävä**, jotta kolmannen maan kansalaisella on **oikeus yhdenvertaiseen kohteluun** kyseisen jäsenvaltion kansalaisten kanssa muun muassa sosiaaliturvan, sosiaaliavun ja sosiaalisen suojelun osalta. Näin ollen **jäsenvaltio ei voi yksipuolisesti pidentää oleskeluaikaa, jota direktiivin mukaan edellytetään**, jotta pitkään oleskellutta kolmannen maan kansalaista voidaan tällaisen toimenpiteen osalta kohdella yhdenvertaisesti kyseisen jäsenvaltion kansalaisten kanssa.

Lopuksi unionin tuomioistuin toteaa, että **asianomainen jäsenvaltio ei myöskään saa määrätä rikosoikeudellista seuraamusta** asumisedellytystä, jolla rikotaan unionin oikeutta, koskevan vilpillisen tiedon antamisesta.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistujia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106.

Pysykää kuulolla!

¹ Pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25.11.2003 annettu neuvoston [direktiivi 2003/109/EY](#).